МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Юридичний факультет

Кафедра історії держави, права та політико-правових учень

Затверджено

на засіданні кафедри історії держави,

права та політико-правових учень

юридичного факультету

Львівський національний університет імені Івана Франка

(протокол №___ від _____ 2024 р.)

Завідувач кафедри:

проф. Бойко І.Й. _____

Силабус з вибіркової навчальної дисципліни «Незалежність юриста як фундаментальний принцип професійної діяльності», що викладається в межах ОПП «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності 081 «Право» в межах вибіркового блоку «Професійні стандарти та дисциплінарна відповідальність юриста» (2 -й семестр)

Львів - 2024

Силабус курсу «Незалежність юриста як фундаментальний принцип професійної діяльності»
2025-2026 навчального року (2-й семестр)

Назва курсу	Незалежність юриста як фундаментальний принцип професійної діяльності
Адреса викладання курсу	79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Львівський національний університет імені Івана Франка, юридичний факультет, кафедра історії держави, права та політико-правових учень
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	08 Право, 081 Право
Викладачі курсу	Кольбенко Андрій Володимирович, кандидат юридичних наук, доцент
Контактна інформація викладачів	Кольбенко Андрій Володимирович - olha.lypytchuk@lnu.edu.ua, тел. (032) 239-41-73.
Консультації по курсу відбуваються	Очні консультації відбуватимуться в день проведення занять. За попередньою домовленістю можливі он-лайн консультації через Teams. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту або телефонувати відповідному викладачу курсу.
Сторінка курсу	----------
Інформація про курс	Курс «Незалежність юриста як фундаментальний принцип професійної діяльності» присвячений ключовій цінності професії юриста – незалежності. Він охоплює теоретичні основи, практичні аспекти і етичні вимоги, пов’язані з незалежністю юриста в умовах сучасного суспільства. Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти курсу вивчатимуть, як ця незалежність впливає на якість правосуддя, довіру суспільства до юридичної системи та захист прав людей.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Незалежність юриста як фундаментальний принцип професійної діяльності» є вибірковою навчальною дисципліною зі спеціальності 081 «Право», галузі знань 08 «Право», другого (магістерського) рівня вищої освіти в межах вибіркового блоку «Професійні стандарти та дисциплінарна відповідальність юриста», яка викладається в 2-му семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	**Мета курсу:** Формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти глибокого розуміння принципу незалежності юриста як фундаментальної основи професійної діяльності, розвиток навичок застосування цього принципу в практичній роботі, а також підготовка до ефективного протистояння зовнішньому тиску, збереження професійної етики та забезпечення верховенства права. **Завдання курсу:** • ***Теоретичне обґрунтування:*** - Ознайомити здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти із поняттям незалежності юриста, його історичним розвитком та значенням у сучасному правовому суспільстві. - Розкрити зв’язок між незалежністю юриста, верховенством права та захистом прав людини. • ***Етичні аспекти:***

	- Дослідити основні етичні стандарти та професійні кодекси, які регулюють діяльність юристів. - Розглянути типові етичні дилеми, пов'язані з незалежністю, та способи їх вирішення. • ***Практичні навички:*** - Розвинути здатність аналізувати ситуації, в яких незалежність юриста може бути під загрозою. - Дослідити особливості застосовування принципу незалежності у професійній діяльності, зокрема в умовах зовнішнього тиску (політичного, економічного чи соціального). • ***Міжнародний контекст:*** - Ознайомити з міжнародними стандартами та практиками забезпечення незалежності юристів. - Дослідити роль міжнародних організацій (наприклад, ООН, Ради Європи) у захисті незалежності юридичної професії. • ***Критичне мислення:*** - Сприяти розвитку критичного мислення щодо впливу зовнішніх факторів на професійну діяльність юриста. - Скерувати здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти до оцінки ризиків втрати незалежності та розробляти стратегії її збереження. • ***Розгляд кейсів:*** - Аналізувати реальні приклади порушення незалежності юристів у різних країнах. - Дослідити успішні практики захисту незалежності та їх застосування в національному контексті. • ***Підготовка до професійної діяльності:*** - Сформувати у студентів готовність до дотримання принципу незалежності у своїй майбутній професійній діяльності. - Підготувати до роботи в умовах, коли незалежність юриста може бути під загрозою.
Література для вивчення дисципліни	1. Бралатан В. П. Професійна етика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. /В. П. Бралатан, Л. В. Гуцаленко, Н. Г. Здирко; Вінниц. держ. аграр. ун-т. – К.: Центр учбової л-ри, 2011. – 251 с. 2. Грищук О.В. Людська гідність у праві: філософські проблеми. – К.: Атіка, 2007. – 432 с. 3. Леко Б. А. Юридична етика: навчальний посібник / Б. А. Леко. – Чернівці: Книги –XXI, 2008. – 280 с. 4. Лозовой В. О., Петришин О. В. Професійна етика юриста / НЮАУ ім. Я. Мудрого. – Харків : Право, 2004. – 176 с. 5. Рассел Б. Історія західної філософії / Пер. з англ. Ю.Лісняка, П.Таращука. – К.:Основи, 1995. – 759 с. 6. American Bar Association. Model rules of professional conduct and Code ofjudicial conduct. [Chicago] : Center for Professional Responsibility, American Bar Association, 1989. – XVI, 157 p. 7. Chambliss E. Symposium Case Studies in Legal Ethics: Professional Responsibility: Lawyers, A Case Study // Fordham Law Review. – 2000. – № 69. 8. Code of Recommended Standards for Bar Examinem // Comprehensive Guide to Bar Admission Requirements 2002 / E. Moeser, M.F. Comeille. NCBE, ABA SLEAB, 2002. 9. Codes of professional Tresponabiiity / ed. by R. A. Gorlin.: Bureau of

	National Affairs, 1990. – XV, 555 p. 10. Crystal Nathan M. Developing a Philosophy of Lawyering // Notre Dame Journal of Law, Ethics & Public Policy. – 2000. – P. 75–101.
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення курсу здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти повинні: **• Знати й розуміти:** - Основні концепти і принципи незалежності юриста в контексті міжнародного та національного права. - Історичний розвиток поняття незалежності юридичної професії та його вплив на сучасну практику. - Основні етичні стандарти та кодекси поведінки, що регулюють діяльність юристів у різних юрисдикціях. **• Уміти:** - Аналізувати різноманітні ситуації, в яких незалежність юриста може бути під загрозою, використовуючи критичне мислення. - Приймати обґрунтовані етичні рішення у практичній діяльності, враховуючи принципи незалежності. - Розробляти стратегії для захисту власної незалежності та підтримки незалежності колег у складних умовах. - Реалізувати міжнародні стандарти в своїй практиці, беручи до уваги контекст і специфіку національного законодавства. **• Демонструвати:** - Здатність формулювати аргументовані позиції щодо питань порушення незалежності юристів, ґрунтуючись на реальних кейсах та етичних дилемах. - Розуміння взаємозв’язку між незалежністю юриста і правами людини, зокрема у контексті підтримки верховенства права. - Проактивну позицію щодо участі в адвокації та захисті незалежності юридичної професії на місцевому та міжнародному рівнях. **• Прикладати зусилля до:** - Активної участі у професійних спільнотах та організаціях, що сприяють захисту незалежності юристів. - Вдосконалення власних професійних навичок і знань, включаючи відстеження новітніх тенденцій у захисті незалежності у правовій сфері. - Продовження освіти та вдосконалення в галузі юридичної етики та незалежності через участь у семінарах, конференціях та інших професійних заходах.
Ключові слова	Незалежність, юрист, професійна діяльність, фундаментальний принцип.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Тема 1. Поняття та значення незалежності юриста. Тема 2. Етичні основи незалежності юриста. Тема 3. Зовнішні загрози незалежності юриста. Тема 4. Міжнародні стандарти незалежності юриста. Тема 5. Співпраця адвокатських об'єднань на шляху до захисту незалежності юриста.

	Тема 6. Незалежність юриста та права людини. Тема 7. Стратегії захисту незалежності юриста. Тема 8. Кейс-метод: реальні приклади захисту незалежності юристів.
Підсумковий контроль, форма	Індивідуальний проєкт
Пререквізити	Для вивчення курсу здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти потребують базових знань з правничих і гуманітарних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату сучасних правових концепцій.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	В процесі навчання використовуються наступні методи: лекція (подається фактичний матеріал, висвітлюються положення нормативно-правових актів тощо), проблемний метод (полягає у постановці перед студентами проблем доктринального і практичного характеру та аналізуються запропоновані студентами способи їх вирішення), інформаційно-пояснювальний метод (надається інформація доктринального, законодавчого, адміністративного, практичного характеру, статистична інформація тощо. Пояснюється значення окремих теоретичних конструкцій, нормативно-правових приписів та термінології), метод обговорення дискусійних питань (обговорюються проблеми реалізації положень сучасних правових концепцій, застосування положень чинного законодавства України, судова практика тощо).
Необхідне обладнання	Опанування дисципліни не передбачає використання спеціального обладнання та програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: Відмінно (A) – присутність на заняттях, активність, написання та презентація есе, яке було оцінене на 46-50 балів. Дуже добре (B) - присутність на заняттях, активність, написання та презентація есе, яке було оцінене на 41-45 балів. Добре (C) - присутність на заняттях, активність, написання есе, яке було оцінене на 36-40 балів. Задовільно (D) – присутність на заняттях, написання есе, яке було оцінене на 31-35 балів. Достатньо (E) - присутність на заняттях, написання есе, яке було оцінене на 26-30 балів. Незадовільна оцінка - відсутність на заняттях і есе оцінене на 25 балів та менше. **Письмові роботи:** Очікується, що здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти виконають одну письмову роботу (есе). **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти відвідають усі лекції і практичні зайняття курсу. Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти мають інформувати

	викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали набрані на поточному оцінюванні, самостійній роботі та бали підсумкового оцінювання. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.
Орієнтовна тематика для підготовки індивідуального проєкту	1. Визначення незалежності юриста: історичний та сучасний контексти. 2. Етичні стандарти, що регулюють незалежність юриста. 3. Вплив політичних факторів на незалежність юридичної професії. 4. Зовнішні загрози незалежності: економічні, соціальні та інші чинники. 5. Роль адвокатських асоціацій у забезпеченні незалежності юристів. 6. Незалежність юриста в контексті прав людини і верховенства права. 7. Міжнародні норми незалежності юриста: досвід та рекомендації. 8. Кейс-аналіз: порушення незалежності юриста в різних країнах. 9. Стратегії захисту незалежності юриста в умовах зовнішнього тиску. 10. Проблеми забезпечення незалежності у системі кримінального правосуддя. 11. Взаємозв'язок між незалежністю юриста і довірою суспільства до правосуддя. 12. Аналіз практичних кейсів, пов'язаних із захистом незалежності. 13. Вплив технологій на незалежність юриста: можливості та виклики. 14. Роль суддів у підтримці або порушенні незалежності юристів. 15. Соціальні медіа та їх вплив на незалежність юристів. 16. Етичні дилеми, пов'язані з незалежністю: приклади та рішення. 17. Комунікаційні стратегії для адвокатських офісів щодо захисту незалежності. 18. Досвід країн ЄС у забезпеченні незалежності юридичної професії. 19. Взаємодія незалежності юристів і медіа у висвітленні юридичних справ. 20. Аналіз політик урядів щодо незалежності юристів у різних країнах. 21. Незалежність юриста в умовах глобалізації: можливості та виклики. 22. Вплив кримінального пресингу на незалежність юриста.

	23. Забезпечення незалежності юристів у випадках правосуддя над злочинцями. 24. Дослідження правових механізмів захисту незалежності юристів. 25. Адвокат як захисник громадянських прав: роль незалежності. 26. Аналіз роль адвоката у підтримці прав людини через призму незалежності. 27. Незалежність юриста і питання гендерної рівності у професії. 28. Співпраця між юристами та правозахисниками: важливість незалежності. 29. Важливість навчання юристів принципам незалежності в правничих факультетах. 30. Перспективи розвитку незалежності юристів у сучасному правовому середовищі. ***Примітка.*** *Тематика індивідуальних проєктів є орієнтовною. Вона покликана зорієнтувати здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти у творчому пошуку, а не обмежувати його. Теми для індивідуальних проєктів можна запропонувати самостійно, або сформулювати на основі основних, уточнюючих та творчих питань до відповідних тем.*
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.